

TARTUNTATAUTILAIN 58 ja 58 d §:N MUKAISEN PÄÄTÖKSEN (LSAVI/8580/2021) KUMOAMINEN VARSINAIS-SUOMEN KUNTIEN ALUEELLA

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 12.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (covid-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 3.8.2021 antamallaan päätöksellä velvoittanut tartuntatautilain 58 §:n ja 58 d §:n 1 momentin nojalla yksityiset elinkeinonharjoittajat ja yksityiset juridiset henkilöt järjestämään yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen tilojen käytön siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa. Päätöksen mukaan määräys koskee yleisiä kokouksia ja yleisötilaisuuksia, joihin osallistuu sisätiloissa yli 10 (kymmenen) henkilöä, sekä kaikkia alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestettäviä yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä, Varsinais-Suomen kuntien alueella.

Määräys on voimassa ajalla 4.8.2021–31.8.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 000
fax 02 251 1820
kirjaamo.lounais@avi.fi
www.avi.fi

Turun päätoimipaikka
Itsenäisyydenaukio 2, Turku
PL 4, 13035 AVI

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

MÄÄRÄYS

Aluehallintovirasto kumooa 3.8.2021 antamansa tartuntatautilain 58 ja 58 d §:n mukaisen määräyksen (LSAVI/8580/2021) Varsinais-Suomen kuntien alueella ajalta 27.8.2021 – 31.8.2021.

Perustelut

Keskeiset säännökset

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntatautilain 58 c §:n mukaan yleisölle avoimien tai rajatun asiakastai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen, joita käytetään asiakkaille tai osallistujille suunnattuun tarkoitukseen ja joiden käyttämisestä kyseiseen toimintaan toiminnan järjestäjä vastaa tiettyinä ajankohtana, hallinnasta vastaavan 3 momentissa tarkoitetun toimijan on covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi toiminnassaan huolehdittava, että:

- 1) asiakkailta ja osallistujilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;
- 2) asiakkaille ja osallistujille annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet; ja
- 3) tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään.

Tässä pykälässä tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavan 3 momentissa tarkoitetun toimijan tulee lisäksi järjestää asiakkaiden ja osallistujien oleskelu sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja sijoittaa mahdolliset asiakaspaikat riittävän etäälle toisistaan.

Tartuntatautilain 58 d §:n 1 momentin mukaan jos on ilmeistä, että 58 c §:n mukaiset ja muut jo toteutetut toimenpiteet eivät ole riittäviä ja jos covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi 2 momentissa säädettyjen edellytysten täytyessä on välttämätöntä, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi antaa toimialueellaan kaikkia 5 momentissa tarkoitettuja toimijoita velvoittavan päätöksen, jonka mukaan yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen tilojen käyttö on järjestettävä siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää 4 momentissa tarkoitettu lähikontakti toisiinsa. Päätöksestä on käytävä ilmi, että toimija voi toteuttaa velvoitteensa asiakasmäärää rajoittamalla, asiakaspaikka- tai tilajärjestelyin taikka muulla toimintansa erityispiirteet huomioon ottavalla tavalla. Päätöksessä on lisäksi selostettava, mitä yleisölle avoimilla ja rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitetuilla tiloilla sekä lähikontaktilla tarkoitetaan. Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavan päätöksen, jos toimenpiteet ovat välttämättömiä usean kunnan alueella. Kunnan tekemässä samanaikaisesti voimassa olevassa päätöksessä asetetut velvoitteet täydentävät kunnan alueella voimassa olevia aluehallintoviraston päätöksellä asetettuja velvoitteita.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös saadaan tehdä, jos:

- 1) sairaanhoitopiirin alueella 14 viimeisimmän päivän, joilta tieto on saatavilla, aikana todennettujen tartuntojen ilmaantuvuus 100 000 asukasta kohden on vähintään 25; ja
- 2) kunnan tai sairaanhoitopiirin alueella todetaan tautiryypäitä, joiden tartuntaketjuja ei pystytä luotettavasti jäljittämään ja jotka aiheuttavat asiantuntija-arvion mukaan merkittävän riskin uusien tartuntojen leviämiseen alueella.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Epidemiatilanne ja saatu asiantuntija-arvio

Aluehallintovirasto on 25.8.2021 pyytänyt Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä asiantuntija-arviota tartuntatautilain 58 d §:n mukaiselle päätökselle asetettujen edellytysten täyttymisestä sairaanhoitopiirin alueella.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin 26.8.2021 päivätyn asiantuntija-arvion mukaan viimeisin THL:n käytettävissä oleva ilmaantuvuusluku Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella on 182,1 ajalta 9.8.2021 – 22.8.2021. Asiantuntija-arvion mukaan tartunnanlähteet ovat yleisimmin samassa taloudessa asuvat henkilöt sekä lähipiirin henkilöt (sukulaiset, ystävät). Ulkomaanmatkaan liittyvien tartuntojen määrä on kasvanut. Asiantuntija-arvion mukaan sen sijaan ravintoloihin ja festivaaleihin liittyvien tartuntojen määrät ovat laskeneet selvästi edeltävän kolmen viikon aikana. Tartunnan saaneista 36 % kuuluu ikäryhmään 15–29-vuotiaat.

Asiantuntija-arvion mukaan tartunnanjäljittämisen prosentti on ollut 74 % viikolla 33. Sitä edeltävinä viikkoina se on ollut hieman yli 80 %. Tartuntalähteet saadaan selvillä kohtuullisen kattavasti, eikä asiantuntija-arvion mukaan alueella ole epidemian hallintaan vaikuttavia tautiryppäitä, joiden tartuntaketjua ei pystytä luotettavasti jäljittämään.

Asiantuntija-arvion mukaan nyt toteutetut toimenpiteet, joihin kuuluvat tilojen hallinnasta vastaaville ja niitä käyttäville annetut yleiset tartuntatautilain 58 c §:n mukaiset hygieniaohjeet, valtioneuvoston antamat ravintolarajoitukset, alueellisen ohjausryhmän ja sairaanhoitopiirin antamat torjunnan menetelmien suositukset ja kasvava rokotuskattavuus, ovat riittäviä eikä tartuntatautilain 58 d §:n 1 momentin mukainen päätös ole laissa tarkoitetulla tavalla välttämätön covid-19-taudin leviämisen estämiseksi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella.

Lisäksi sairaanhoitopiiri toteaa asiantuntija-arviossaan, että tartuntatautilain 58 d §:n mukaan, jos jonkin kunnan alueella todetaan hallitsemattomia tartuntaryppäitä, voi kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin tehdä kyseessä olevan pykälän mukaisen päätöksen alueelleen. Sairaanhoitopiirin asiantuntija-arvion mukaan on alueen epidemiologisen tilanteen hallinnan kannalta tärkeää korostaa tartuntatautilain 58 c §:n merkitystä. Sairaanhoitopiiri korostaa lisäksi asiantuntija-arviossaan sitä, että riski tartuntojen määrän kasvulle on edelleen olemassa ulkomaanmatkailuun liittyvien tartuntojen, opiskelijatapahtumien ja vieraskielisten alueiden tartuntojen pohjalta sekä silloin kun ravintolarajoituksia lievennetään.

Johtopäätös

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntatautilain 58 d §:n 1 momentin mukaan jos on ilmeistä, että 58 c §:n mukaiset ja muut jo toteutetut toimenpiteet eivät ole riittäviä ja jos covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi 2 momentissa säädettyjen edellytysten täytyessä on välttämätöntä, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi antaa toimialueellaan kaikkia 5 momentissa tarkoitettuja toimijoita velvoittavan päätöksen, jonka mukaan yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen tilojen

käyttö on järjestettävä siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää 4 momentissa tarkoitettu lähikontakti toisiinsa.

Aluehallintoviraston saaman asiantuntija-arvion mukaan viimeisen 14 vuorokauden ilmaantuvuus 100 000 asukasta kohden on Varsinais-Suomen alueella nyt 182,1. Aluehallintovirasto toteaa, että koronavirusepidemia on Varsinais-Suomen alueella edelleen leviämisvaiheessa. Aluehallintoviraston sairaanhoitopiiriltä saaman asiantuntija-arvion mukaan tartunnanlähteet ovat yleisimmin samassa taloudessa asuvat henkilöt sekä lähipiirin henkilöt (sukulaiset, ystävät). Ulkomaanmatkaan liittyvien tartuntojen määrä on kasvanut. Asiantuntija-arvion mukaan sen sijaan ravintoloihin ja festivaaleihin liittyvien tartuntojen määrät ovat laskeneet selvästi edeltävän kolmen viikon aikana. Asiantuntija-arvion mukaan tartunnan saaneista 36 % kuuluu ikäryhmään 15–29-vuotiaat.

Asiantuntija-arvion mukaan tartunnanjäljittämisprosentti on ollut 74 % viikolla 33. Sitä edeltävinä viikkoina se on ollut hieman yli 80 %. Tartuntalähteet saadaan selvillä kohtuullisen kattavasti, eikä asiantuntija-arvion mukaan alueella ole epidemian hallintaan vaikuttavia tautiryppäitä, joiden tartuntaketjua ei pystytä luotettavasti jäljittämään.

Sairaanhoitopiiri katsoo asiantuntija-arviossaan, että nyt toteutetut toimenpiteet, joihin kuuluvat tilojen hallinnasta vastaaville ja niitä käyttäville annetut yleiset tartuntatautilain 58 c §:n mukaiset hygieniaohjeet, valtioneuvoston antamat ravintolarajoitukset, alueellisen ohjausryhmän ja sairaanhoitopiirin antamat torjunnan menetelmien suositukset ja kasvava rokotuskattavuus, ovat riittäviä eikä tartuntatautilain 58 d §:n 1 momentin mukainen päätös ole laissa tarkoitetulla tavalla välttämätön covid-19-taudin leviämisen estämiseksi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella.

Aluehallintovirasto toteaa, että sairaanhoitopiirin asiantuntija-arvion mukaan nykyisessä epidemiatilanteessa tartuntatautilain 58 d §:n soveltaminen ei ole enää välttämätöntä. Asiantuntija-arvion mukaan pykälässä soveltamiselle säädetyt edellytykset eivät enää täyty. Edellä olevan perusteella aluehallintovirasto katsoo, että tartuntatautilain 58 d §:n mukainen päätös on välittömästi kumottava.

Aluehallintovirasto toteaa, että yleisötilaisuuksiin ja yleisiin kokouksiin liittyvien tartuntojen määrät ovat sekä sisä- että ulkotilojen osalta olleet Varsinais-Suomen kuntien alueella laskusuunnassa. Lisäksi kokonaisuutena arvioiden yleisötilaisuuksista ja yleisistä kokouksista peräisin olevien tartuntojen määrät ovat nykyisessä epidemiatilanteessa vähäisiä. Epidemian leviämisen estämiseksi ei ole enää välttämätöntä erikseen rajoittaa yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia tartuntatautilain 58 §:n mukaisella hallintopäätöksellä. Sairaanhoitopiirin aluehallintovirastolle antaman asiantuntija-arvion ja aluehallintoviraston suorittaman välttämättömyysharkinnan perusteella aluehallintovirasto katsoo, että nykyisessä epidemiatilan-

teessa yleisötilaisuuksien ja yleisten kokouksien osalta riittävinä epidemian leviämiseen kohdistuvina torjuntatoimenpiteinä voidaan pitää tartuntatautilain 58 c §:n edellyttämiä terveysturvallisuustoimia sekä muita viranomaisten ja asiantuntijatahojen antamia ohjeistuksia ja suosituksia.

Edellä olevan perusteella aluehallintovirasto kumoo 3.8.2021 antamansa tartuntatautilain 58 ja 58 d §:n mukaisen määräyksen (LSAVI/8580/2021) Varsinais-Suomen kuntien alueella ajalta 27.8.2021 – 31.8.2021.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 58, 58 c, 58 d ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa lakimies Tuomo Ollula puh. 0295 018 000 (vaihde).

Ylijohtaja (ma.)

Ilkka Horelli

Lakimies

Tuomo Ollula

LIITTEET

Liite 1, Varsinais-Suomen kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lounais-Suomen aluehallintovirastossa 24.9.2021 saakka. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen kunnat ja kuntayhtymät

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Lounais-Suomen poliisilaitos

Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Valtiokonttori

Maksutta

Tämä asiakirja LSAVI/9406/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/9406/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Horelli Ilkka 27.08.2021 14:08

Esittelijä Ollula Tuomo 27.08.2021 13:58